

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 14. Osculo salutatur Iudas Dominum, aitque illi. Ave: quia in hoc verbo principium accepit hominum cum Deo reconciliatio. Et ita principio nostræ redemptionis finis correspondent, tametsi modis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

quod Christi mortem ab eo dissens machinatur: verumtamen quod adeo vicinis faciet illi Diuina, coram diuinis illis oculis salutat ab ore illo suavissimo, benignissimis illis contritus brachijs, vitæus progreditur, atque in suo conuictu perferret scelere prodicionis, omnes admiratur: O quam efficaciter habet effectum obsequijs resolutio, inuiscerata cupiditas, truculentus animus, mentisque diabolica! O pernicitatem! Videre Christum per te traditum, & non te poenitentem! Illam sentite, & nequaquam formidare? Salutare illum, & te non turbare, osculari illum & te non confundi? In quam cadere poterant animam tam enormia scelera, nisi in illam, quam ingressus erat diabolus? Sed notandum quod de omnibus his, quæ peracta hie sunt per Iudam, vnum solum efficaciter fuerit ad Petri conversionem, qui cum eum iam negasset, & tertio abiurasset, nec illi tamen occurrisset, non ab eo saluatus fuisset, non accepisset amplectum, non osculum, sed ad oculorum solum contactum quo Dominus illum aspexit, *Fleuit amare*. Sed solis radius qui ceram emollit, lutum indurat, & lux quæ crystallum illuminat, marmor obtenebrat. Verum si Christum attendamus, si Iudam; quis vnquam vidit quidquam benignius, quidquam atrocius? Quidquam clementius, & quidquam scelestius? Quidquam sanctius, & quidquam peruersius? Quidquam magis Diuinum, & quidquam magis diabolicum? Et quidem simul? Obscure plana correspondentia, Iudas accedit, & Christus pedem figit: Iudas offert osculum, & Christus illud acceptat: Iudas salutat, & Christus illi se prostermit: Iudas loquitur, & Christus respondet: Iudas ait: *Rabbi*, & Christus loquitur: *Amice*: Iudas ait: *Aue*, Christus autem: *Ad quid venisti*? Et tandem nihil inuenies ex parte Iudæ, qui non aliquid Christi ex parte sua respondeat: verum eum tanta oppositione, vt quanto Iudæ perueracior, et fecerit impietas, tanto elementior: cretcat Christi pietas: & quanto patientius Christi monstratur amor, tanto Iudæ pertinax odii lucidius innotescit.

II. Iudicauit Iudas expedire vt traderet illis signum personæ distinctum: *Dederat autem traditoris signum*, &c. primo: quia cum plures adessent multes potissimum ex gentilibus qui Christum ex facie non nouerant, & maxime cum nox esset, & suis esset permixtus, necessarium fuit illum quis esset designare. Hæc hæret Otigenes & multum miratur cur necessarium fuerit dare signum ex quo Christus ab alijs dignosceretur, cum ab omnibus esse probe cognitus: quia non solum de fama illius dicitur apud D. Mathæum: *Exiit factus in omnem regionem*: sed quantum ad eius personam sentiam reuocatur quod *Coculbat omnes carum & vicis*. Imo hoc ipsum confirmat Christi responsum, quando eundem illi ait: *Quidam vobiscum sedebant docens in Synagoga*, &c. & iterum: *Ego semper docui in Synagoga*. Otigenes eum vltimam meminit traditionis, quæm aliam ad sua vsque tempora perseueraret quod sic Manna deserti hanc habebat ritum, quod se iuxta singulorum mutaret appetitum, quem sibi concepitabant: Dominus uollet qui tempore v. rit nobiscum semper suum maneat, aspectum illis conformem qui magis vel minus digni erant, cumque inuocabatur, Nec mihi, inquit Otigenes: hæc videtur interdictum, quia si potentiam species se transformaret, hanc aperte satis ostendit in moue thabor, & quod hoc fecerit hinc inferri potest: eius semper eadem se formam spectandum ostendit, probe illum agnoscenti: ipsi nam sibi locum non cognouerunt: etenim respondit illi, quod *lesum quererent Nazarenum*. Quod hoc ita sit, Iudas vt prudentior signum hanc illis daturum indicauit: & credere potissimum Iudæ perceptum fuisse transfiguratum significum: nam quod Christus dicit *Apollolus Nominis dixerunt etiam*, intelligitur: non dicitur per modum predicationis, Iudas igitur tenet quod se Christus posset transfigurare, & transfiguratio oculis eorum obsecraret, dederat signum: alias rationes profert D. Hieronymus, & alij graves auctores. Vnde autem temeraria Iudæ præsumptio eius dare signum ad quem spectabat ipsum dare, quo cognosceretur. Gredon a Deo signum postulat: *Et mihi signum quod tu sis qui loqueris ad me*. Et per illam declarat a Deo signum esse postulat, quia solus ipse potest illud assignare. *Pope sibi signum a Domino Deo suo*. Deinde quod dicit, & quidem ad cognoscendum Deum, iudicandum est illa præsumptio, vt quis non potest imaginari grauiorem. Hæc in Iudæ reprehenditur: signa a quo erant data, *sanus malus fuisse vt dara videret ipse signa, & a quo dicitur*

I. Insuper. ut cacia.

Cur Iudas signum dederit.

est quæ illa ipse recognosceret & per illa totam
 hac provocaret turbam ut fidelis Christum
 adoraret
 Innumera erant signa que Propheta præ-
 cetero. Quando Messias venisset. Meibus agnos-
 ceret. Quando Messias venisset. hoc erit
 signum. quod descendet ex familia David. Egre-
 ditur. Quando veniet. de Virgine nascetur.
 Bethlem locus cur ei natiuitatis. Verus
 Messias efficit. ut in ostu suo nova fulgeat
 stella. Orietur stella. &c. Præcipis eius etivas
 adorabunt Reges: Omnes de Saba venient. Reges
 Tharsis. &c. Recens natus. & infansulus mi-
 grabit in Egyptum: & ex Egypto vocatus filium
 matris. Habet anteceitorem: Vocat clamanus
 in deserto parate vicum Domini. Servient illi An-
 geli. Angelus sua monstravit de te Collegium
 dicitur sibi Apolloniam: Ego ego & pueri
 non. Notam promulgabit legem: periam iudus
 natus. Miracula patrabit iustitia: Tuus ope-
 ratur oculi cæcorum. &c. Loquetur in parabo-
 lis: Apertum in parabola os meum. Sedebit
 super altam & pulum: Ecce Rex tuus venit tibi.
 Agnoscens super asinum. & super pullum suum
 agnos. Douo plenus erit prophetia: Prophetam
 fecerit Dominus. &c. Contra se concilium
 pueri hincipiam: Adhiterant Reges terra. &
 principes convenerunt in unum. adversus Dem-
 onem. & adoravit Christum eius. O quanta signa!
 O te. Iudei. michi. eum. ex ciamo cum D. Hieron.
 quanto tibi salubrius fuisset eum D. Mat. hanc
 per hæc omnia signa procurasles. ut tu
 iniquis hæc multitudine militum cum adorasse-
 ris. quam pacis osculo eum iradere consem-
 nandum: Quam mira diversitas. nato Christo
 signum datur: Hæc volis signum. Christo mo-
 riente datur signum: Læterat signum: sed
 quando nascitur signum datur Angelis: quando
 moritur signum datur homines: quando
 nascitur. multi Angelis. quando moritur. vnus
 sanus homo: quando nascitur Angeli sancti.
 quando moritur. vnus homo. prodicor.
 Quando nascitur. signum datur pastoribus:
 sed militibus quando moritur. quando nascitur
 signum datur adsecutionis & humilitatis:
 in iudicium infansculum puerum. & postquam
 in præsepis: quando moritur signum datur
 adsecutionis & amoniti. Quomodoque osculatus
 fuisset est. Ad iudicium natiuitatem eius

ab Angelis fuisse administratam. mortem
 hominibus. & natiuitatem. que gloriosa vide-
 batur. non esse aliud quam profundissimam
 humilitatem. atque idcirco: Inuentum infantem
 positum in præsepis: & mortem que videbatur
 infans. non esse aliud nisi supremam nominis
 eius exaltationem: atque ideo: Quomodoque
 osculatus fuero. O magnam nimis differentiam
 inter Dei bonitatem hominumque malitiam!
 Deus statuit signum in homine. nempe Cain.
 ne forsitan occidatur. homo vero signo notat
 Deum. Ch. s. l. m. intelligo. ut certo capiatur
 & occidatur. Et sicut vbi signum proponitur.
 omnes eo veris factus diriguntur. ita in Chri-
 sto Iudas proponit signum. ut in cum omnes
 qui conueniant impetus suos collimarent.
 In mentem tibi veniat signum sanguinis quo
 pedes tingebantur osculorum. quatenus vbi
 tale videretur signum. sanguis non effunde-
 retur: verum hic sanguis datur signum ut
 effundatur. Signum Raab purpureum appen-
 sum ad fenestram fuit. Domine mi. cui san-
 guinis signum. & signum lonæ demersi. mor-
 tus tæ. & serpentis. Ence tæ crucifixionis.
 ut ipse verificalli: sed hæc & cetera omnia
 similia signa dicere licet fuisse tantum spe-
 culatiua: quia nullum alium habuerunt
 effectum. quam mortis tæ significationem.
 Iudæ proditoris osculum signum fuit practi-
 cum. quia significauit simul & operatum
 est. vel saltem fuit mortis tæ coopera-
 tiuum.
 Dico tibi an alicui mortem indigere
 possit tam benigni signum affectus. quale est
 pacis osculum: potro de homine. adeo
 peruerso. qualem Iudam credimus. credi
 potest: quia videmus in illo omnia inuertia
 que bonis ordinis: vnde non solum signum
 datur. sed etiam in osculo. quod esse debebat
 amoris. non prodationis signum. Cui illud
 magis quam aliud elegit? Respondet Origenes.
 id eum ex reuerentiâ. qua Christum prosequen-
 batur elegisse: & ita voluit pro signo dare
 percussiohem. vulneris inflictionem. manus
 sue iactationem: amo. Venrab. etiam Boda-
 sic sentit: Retinetur alius aliquid. verum dicitur
 noluit signum dare sanguinolentum. non
 violentum. sed pacificum. amorisque indica-
 tiuum: Potro si de Iuda sermo sit. auitre. sus-
 citat: quod vel iram. & roris. recundia
 & modicæ habuerit: vnde dico quod et

ab Angelis fuisse administratam. mortem
 hominibus. & natiuitatem. que gloriosa vide-
 batur. non esse aliud quam profundissimam
 humilitatem. atque idcirco: Inuentum infantem
 positum in præsepis: & mortem que videbatur
 infans. non esse aliud nisi supremam nominis
 eius exaltationem: atque ideo: Quomodoque
 osculatus fuero. O magnam nimis differentiam
 inter Dei bonitatem hominumque malitiam!
 Deus statuit signum in homine. nempe Cain.
 ne forsitan occidatur. homo vero signo notat
 Deum. Ch. s. l. m. intelligo. ut certo capiatur
 & occidatur. Et sicut vbi signum proponitur.
 omnes eo veris factus diriguntur. ita in Chri-
 sto Iudas proponit signum. ut in cum omnes
 qui conueniant impetus suos collimarent.
 In mentem tibi veniat signum sanguinis quo
 pedes tingebantur osculorum. quatenus vbi
 tale videretur signum. sanguis non effunde-
 retur: verum hic sanguis datur signum ut
 effundatur. Signum Raab purpureum appen-
 sum ad fenestram fuit. Domine mi. cui san-
 guinis signum. & signum lonæ demersi. mor-
 tus tæ. & serpentis. Ence tæ crucifixionis.
 ut ipse verificalli: sed hæc & cetera omnia
 similia signa dicere licet fuisse tantum spe-
 culatiua: quia nullum alium habuerunt
 effectum. quam mortis tæ significationem.
 Iudæ proditoris osculum signum fuit practi-
 cum. quia significauit simul & operatum
 est. vel saltem fuit mortis tæ coopera-
 tiuum.
 Dico tibi an alicui mortem indigere
 possit tam benigni signum affectus. quale est
 pacis osculum: potro de homine. adeo
 peruerso. qualem Iudam credimus. credi
 potest: quia videmus in illo omnia inuertia
 que bonis ordinis: vnde non solum signum
 datur. sed etiam in osculo. quod esse debebat
 amoris. non prodationis signum. Cui illud
 magis quam aliud elegit? Respondet Origenes.
 id eum ex reuerentiâ. qua Christum prosequen-
 batur elegisse: & ita voluit pro signo dare
 percussiohem. vulneris inflictionem. manus
 sue iactationem: amo. Venrab. etiam Boda-
 sic sentit: Retinetur alius aliquid. verum dicitur
 noluit signum dare sanguinolentum. non
 violentum. sed pacificum. amorisque indica-
 tiuum: Potro si de Iuda sermo sit. auitre. sus-
 citat: quod vel iram. & roris. recundia
 & modicæ habuerit: vnde dico quod et

ardenti desiderio quo Christi capturam intendebat, signum elegerit, sibi persuadens quod osculum inter alia signa innotesceret movere suspitionem: quia minus timetur malum, ubi res cum pacis tractatur indicij, quam ubi adhibetur violentia. Insuper ut dicunt multi Doctores pro more habebat Dominus Apostolos quando reuerbantur osculo sancto excipere: quocirca iudicatur proditor hic signum hoc utpote ordinarium ex una parte nullam posse Christo mali alicuius imminenti formare suspitionem, atque ex altera sufficiens erat, quo perfectam de Christo notitiam daret apparitoribus. Quamvis autem hæc ita sint, non omittit Spiritus S. es rebus adeo permissualis elicere multo perfectiores, & ita tenet Origenes voluisse Spiritum S. ut Christus signo tradetur ita pacifico, quantum intelligeremus quod veri Iudæ, qui sunt hæretici, blandioribus osculis, id est sub specie bonitatis & reuerentiarum tradunt mylticum Christi corpus scilicet Ecclesiam. O proditoria oscula! loquitur hæreticus: certus sum quidquid S. dicit Scriptura esse verbum Dei, quam tanti facio ut ab ea nec ad latum quidem vnguem velim recedere. Hoc est illud osculum: & deinde subiungit, nihil aliud præter ipsam credo, nec Ecclesie definitiones circa eius intelligentiam, nec traditiones Ecclesiasticas admitto. Hæc est proditio.

Prenotus est Christi sanguis atque ex eo nobis omne profuit bonum: hoc est osculum: verum si tanti sit meriti ac dignitatis, ut quid sacrificia requiruntur? Hæc est proditio. Sine Dei gratia nec moueri me possum nec saluare, ab illa mea in hi venit saluatio: hoc est osculum. Ut quid ergo in hac parte habeat liberum meum arbitrium? Hæc est proditio.

O spes sanctissima, quam nobis es necessaria? sine te placere Deo est impossibile, hoc est osculum in Ad quid ergo necessaria sunt nostra bona opera? Hæc est proditio. Illi sunt qui semper dulcia præferunt ore verba, quibus cor iniquis feacet hæretque cum Iuda desiderijs. Quid autem miramur, si Pater ille sit Hæreticorum: Dicamus etiam quod decreuit Spiritus S. Christi traditionem osculo implendam, ut mysterium exponeret mundi cum Deo reconciliationis. Quando agitur de osculo designat verbi incarnatione, vox osculi capitur ut

conuenientissima, quæ, explicante Origenes, mirabiliter det latet mysterium incarnationis, et autem finis huius mysterij (scilicet reconciliationis mundi cum Deo, quodammodo) eo sine carnem assumpserit hominam) procipio responderet, ita ut per osculum declararetur, ut patet in reconciliatione, prodigi, & alijs. Præterea manifestum est in vno Iudæorum & gentium, ut D. Augustinus ait, quæ omnia morte Christi erant pericienda: unde et illa ordinaretur, ratio sua habet ut osculum pacis interueniret. Osculum peruersum & sacrilegum, sic D. Cyrillus: Cum enim hoc sit signum amoris primarium, Iudas nunc vitur in signum odio contra mundum grauius & atrocius nullum excogitavit. Hoc amarus accedit salutarique salutorem.

Aue Rabbi. O fallax lingua! O mendax os! Vitam ab eo postulas, & pro eius vita deprecaris, cuius mortem machinaris. Quis cum magistrum appellas, cui reculas subdiscipulus? Et quod peius est illam altissimam formam saluationis, quæ ex ore proreprodi: Angelico: nam primi vice distantiam audiuimus Virgini ex his partibus, quæ fuit integræ saluus mundi principium. *Aue* nobile verbum. Non inuenimus in S. Literis vsurpam hanc fuisse saluationem, antequam Virgo Virginum primiceria meruit ea saluata. A Nehemia salutatus fuit Rex Artaxerxes. *Rex in eternum viue.* Saluator Abfalon? *Sicut Rex.* Dicitur fuit Ruth: *benedictus tuus Dominus.* Audit Tobias: *gaudium fit tibi semper:* verum tamen primum in nouo Testamento vox hæc auditur *Aue*, idque in mysterio verbi incarnationis: quia sola Maria erat: *Aue, in Pa.* Quam infausa mutatio, ex ore Angelus transferatur ad os proditoris, de ore Gabrielis ad os Iudæ. Deinde illam vsurpauit Satelles quando in adoratione irrisoria acclamabat illi: *Aue Rex Iudæorum.* Verbum hoc non nisi tertio prolatum inuenio: *Matri dicitur est Aue: Filio, Aue: Semel matri, & bis filio, Aue, ut Christus nascatur: Aue ut capiat: Aue ut occidatur.* Rationi conueniebat ut tertio audiretur *Aue*, quod tria tolleret *Pa.* naturam, culpam & supplicij. *Aue* Domine in ascensu tu etiam nostræ naturæ *Pa* abstinuit. *Aue* Domine in coronatione: nostras excusat penas tu sustulisti. *Aue* in captiua: nam *Pa*

culpa te dele, te ilico dirumpatur laquei
 preciorum. *Aue Rabbi*, inquit iudas id est sit
 Christi. *non va*. Quid igitur fiet de illo ve
 quod i Christo tollitur? Dabit hoc ipse
 pro se ostendit, dicitque *Ve homini illi per quem*
statu est. Aue Rabbi. O te traditorem qui
 sub salute tuam abscondis. *Salve mi frater*,
 dicit ioseph Avazale, quando percussit eum in
 laici. *Et esultis in secula eius in terram*: at
 que ad illud proditionis scelus vius est
 verbo hoc & salutationes & quando iudas
 traditur est Christum ut illi mortem in
 figeret, eum salutat, nefarium suae traditio
 nis magitum sub illa similiter salutatione fran
 dicens abscondens. *Aue Rabbi*, Magistrum
 illum agnominat, vocabulo Christo proprio:
Magister vester unus est Christus ait ipse
 Dominus apud D. Mattheum: ipse etenim
 est de quo praedixit ihsias: *Docebit nos vias*
suas. In quantum Deus, magister est qui
 docet homines & Angelos, de cuius luce
 ad omnes lux dimanat intellectus. Insuper
 in quantum homo, venit enim hominem
 docturus: vltimum suum, veraque media
 illum assequendi. Quocirca apud D. Ioan
 nis Apostoli loquitur: *Vos vocatis me Magister*
et Domine, & bene dicitis: *suos et nuntis*: quinimo
 sic ipse in hoc nomine compellat: *Ita in ciuitate*
rem ad quemdam et dicit: Magister dicit, tempus
suum prope est, &c.

Porro videmus quare iudas, cum audiuisset
Vos vocatis me Magister, et Domine, &
 hoc dicit: non dicit: *Aue Domine*? Hanc
 duo nomina, Magister & Dominus per
 tinent, primum ad veritatem, & secundum
 ad potentiam. Christo quo tempore hi
 vult magi propter conuenientiam nomen
 veritatis quam potentiam: quamvis enim hanc
 duo compleuerit, doctrina docens veritatem,
 & miraculis suis ostendens potentiam;
 ut hominis ex his duobus principale fuit
 docere veritatem (non agimus modo de
 redemptione) *Ad hoc venit in mundum, ut*
testificum perhibeam veritati. Alterum quod
 est operari miracula, non propter se fecit
 hoc, sed in ordine ad doctrinam: *Hae facta*
sunt ut credatis: ut probaret quam docebat
 veritatem. Non est autem cur tantam iudae
 adhiberemus virtutem, quod hoc de Domino
 confiteri voluerit, malignitatis eius adscri
 bendum est quod vius fuit hoc nomine, &
 hinc *Epist. de la Nuova. Tom. IV.*

omnes qui peruerso Christum animo conue
 nerunt illum tentaturi, nunc titulum pra
 miferunt *Magister, scimus, quia verax es*
 dixerunt illi qui comites Herodiani illum
 accesserunt capere volentes laqueo tributi
 Caesaris, *Magister volumus a te signum videre*,
 sic illi qui signum insigne tam sinistra requi
 scunt intentione. Alius etiam qui fide roga
 bat eum ut illi declararet quod esset praecipuum
 magnum in lege, hunc illi titulum attribuit:
Magister, quod est mandatum magnum in lege?
 Sadducei illi qui futurum negantur resurre
 ctionem, ut suam celarent fide corde traditio
 nem, qua armati hoc illi dubium obiciebant,
 illum etiam magistri nomine honorarunt:
Magister, Moyses scripsit, &c. & ratio est, quia
 multoties adulator titulis solet ut digniori
 bus captandae benevolentiae gratia: si quando
 vero videretur aliquo, qui qualitatem eius
 excederet cui loquitur, absit ut amorem sibi
 conciliaret, imo potius ad odium incitaret:
 aut saltem non tanta fides illi ahiberetur.
 Quod aliquis propter dignitatem Episcopalem,
 qua fungor immeritus, me Dominum
 vocet, transeat: verumtamen si maiori non
 fulgeam dignitate, me vero titulo & reuerentia
 honoret. Illi strissimis debita Cardinalibus
 ecclesiae Principibus, clarum est quod illud
 xpe perferret: etenim tales me debent
 ostendere adulationes. Cum aduertent iudaei
 Christum adeo pauperem, sibi perstraserunt
 excessum committi, si Christum Dominum
 vocarent, & apertam esse adulationem, unde
 hoc titulo eum non honorabant, sed Magistri
 nomen illi deferebant, & hoc iudas fecit:
Aue Rabbi. Vel etiam dicamus eum noluisse
 ut hoc nomine, *Domine*, quod potentiam
 infert, quam ipse illam in Christo supra mo
 dum debebat formidare, atque ne ad memoria
 tenderet illud quod ipse tantopere timebat,
 utulum non dat illi nomenque *Domine*,
 & ita ipsa lingua fugit illud quod exhor
 rescit.

Accedit ad Christum, scilicet pacis praebet
 osculum, tantummodo ut verbo signum im
 plet quod comitibus dederat. *Et osculatus*,
est eum. Nedom locutus est, nedum ficta
 protulit verba & duplicia, sed progreditur
 vterius, & *osculatus est eum*. O tactaream
 audaciam: O temeritatem infernalem! Non
 praesumpsit Magdal. na nisi pedes osculari

accede
 bant eum
 magistru
 vocabat.
 Matth. 21
 16
 Matth. 21.
 38.
 Matth. 22
 36.
 Luc. 17. 8.
 39
 XIII.
 Osculatus
 Iuxta ex
 penitentia.

